

POP ART

Pop-art se zrodil uprostřed 50. let 20. století ve Spojených Státech jako reakce mladých výtvarníků na změny v poválečné společnosti a jako reakce na abstraktní umění.

- Předchůdci pop artu byli již ve 20. letech 20. století **Charles Demuth** a **Stuart Davis**, kteří ve svých tehdejších dílech využívali populární reklamní design a americké komerční výrobky.

- Tento výrazně americký umělecký směr navazoval **proměnou všedních předmětů v umělecké dílo** na tradici evropské avantgardy (především dadaismus) a **zároveň reflektoval trendy v americké masové kultuře.**

- Americká kultura padesátých let hýřila **neony reklam**, tajemnými dobrodružstvími **Supermana**, hvězdnou slávou **JFK i Marilyn Monroe**.
- Člověk byl zahlcován miliony podnětů z šílené jízdy kolotočem Ameriky.
- **Pop art** hledal kontakt umění s tímto **světem**, snažil se tisícerým opakováním vytvořit v konzumní duši amerického diváka nezapomenutelný pocit sounáležitosti a porozumění.

Pop art

- **otevíral umění běžným lidem, se svými jednoduchými a otevřenými díly nebyl nijak složitý či hluboce duchovní jako abstraktní expresionismus. Popularizoval jinak elitářské umění, zdůrazňoval kýčovitost a barevnost, byl vírou v ironii i moc image.**
- Využíval sériové výroby.
- projevil se i v britském umění.
- neměl žádnou výraznou **strukturu ani program** a jeho umělci nepořádali žádné velké skupinové výstavy, nicméně jejich umění mělo **mnoho jednotících prvků i myšlenek.**

Roy Lichtenstein (1923 – 1997)

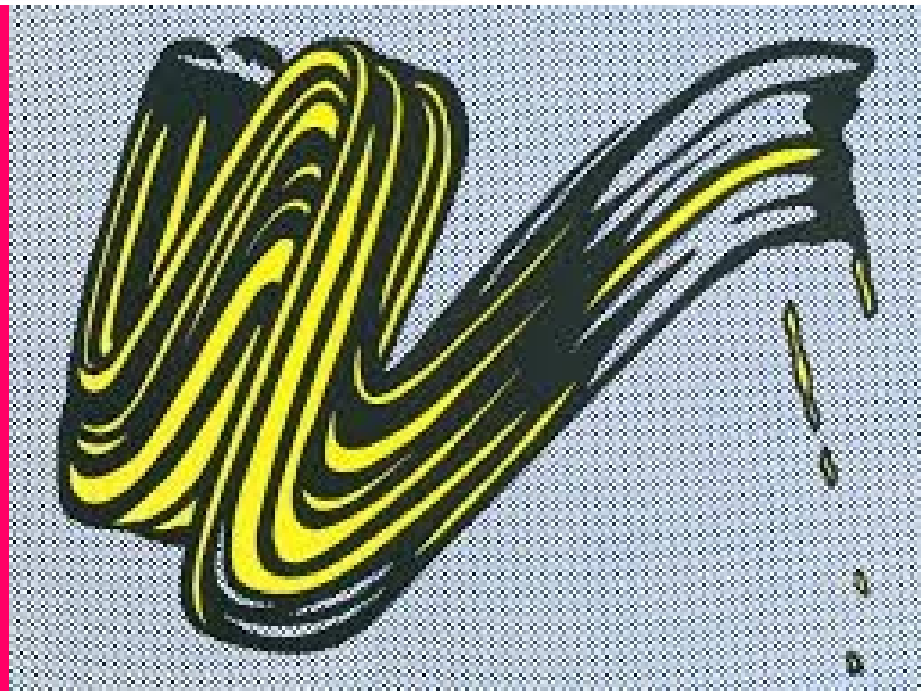
- **zvětšené kopie rámečků komiksů** s dialogy, neosobními černými čarami a barevnými puntíky (**tzv. Benday dots**) užívanými pro tištění barev na levném papíře.
- **ve skutečnosti jsou to oleje či akryly na plátně, tedy „klasické“ obrazy**
- Jeho obrazy jsou v celém umění pop artu vlastně nejparadoxnější, protože v žádné knize či publikaci nemohou být věrně reprodukovány – **zmenšením se prakticky stanou nerozeznatelnými od svého komiksového vzoru.**

- Lichtensteinovo přelomové užití komiksu se stalo pro pop art typickým, otevřeně používal prvky masové kultury, industriálního prostředí i směsici ironie a parodie.
- **Brushstrokes** - těmi už jako zavedený umělec reagoval na abstraktní expresionismus a akční malbu, umělecké směry 60. letech 20. století. Divoké tahy štětcem, barvu stékající po plátně i barevné prskance, které známe z obrazů Pollocka nebo Kooninga, přetavil do komiksově reklamního jazyka.

- Dny, týdny a měsíce pečlivě reprodukoval tah štětce, který byl proveden během jedné vteřiny.
- Spontánnost původní malby nahradil striktní strojovostí, ovšem provedenou rukou člověka.
- Nejedná se o reprodukci malby, ale o reprodukci reprodukce malby. Lichtenstein nemaloval podle originálů a jeho plátna byla mnohdy až několikátou reprodukcí původního námětu.

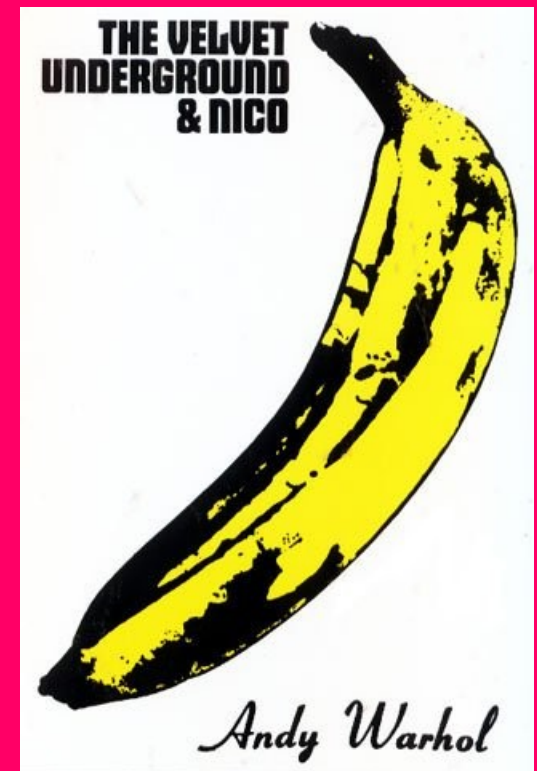
<https://www.youtube.com/watch?v=9Slq0QkE9kU> 13:55

- <http://magazin.aktualne.cz/kultura/umeni/vtipy-krale-absurdity-parodie-a-pop-artu-ovladly-tate/r~i:article:772084/>
- <http://jan-k-celis.webnode.cz/news/roy-lichtenstein/>

Andy Warhol (1928 -1987)

- americký malíř, grafik, filmový tvůrce a vůdčí osobnost pop artu.
- Svou kariéru zahájil jako ilustrátor reklamních předmětů. Později se stal známý po celém světě jako malíř, režisér avantgardních filmů a manažer rockové skupiny *The Velvet Underground*.

- Chudé dětství – jídlo pro masy

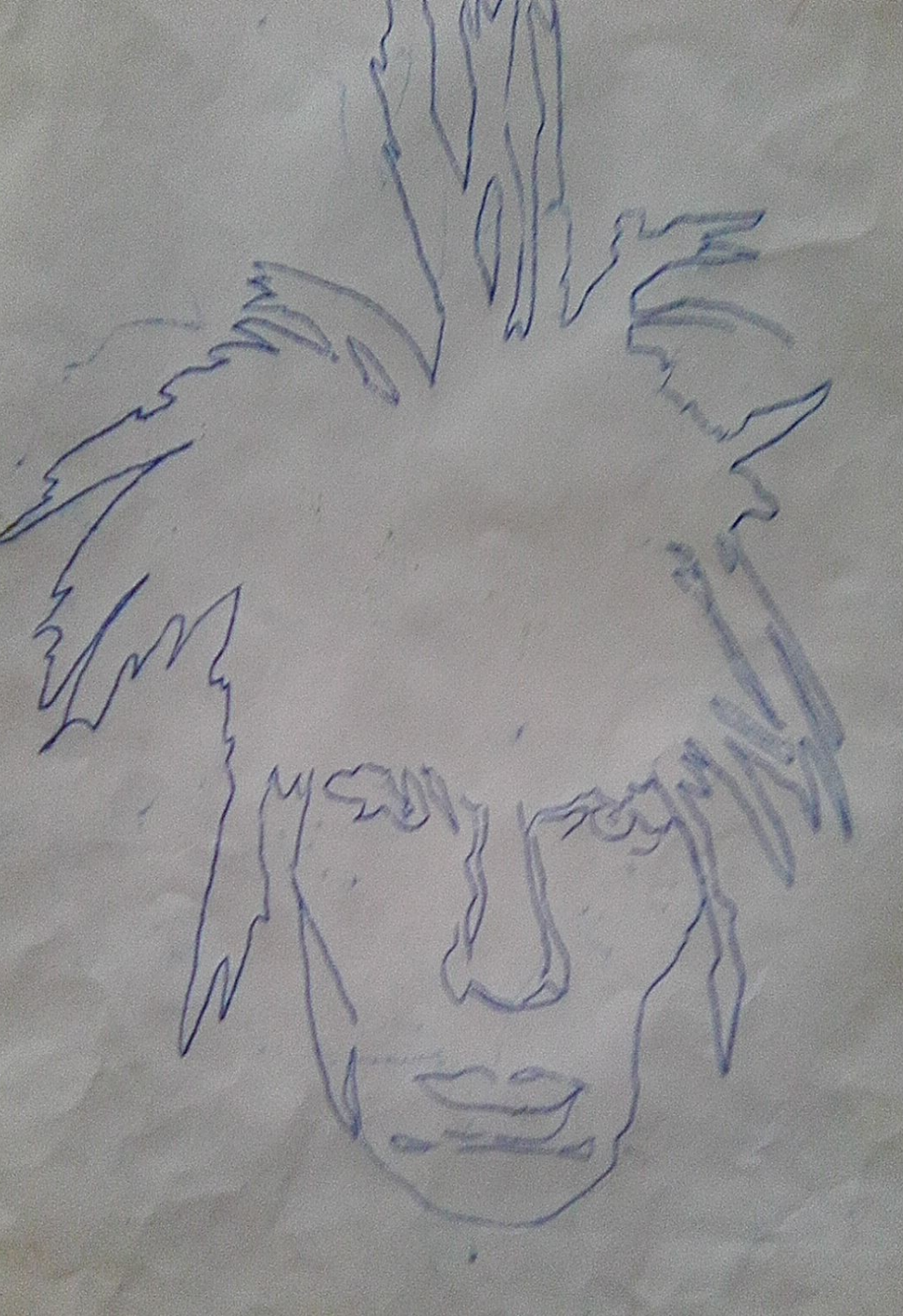

Sítotisk

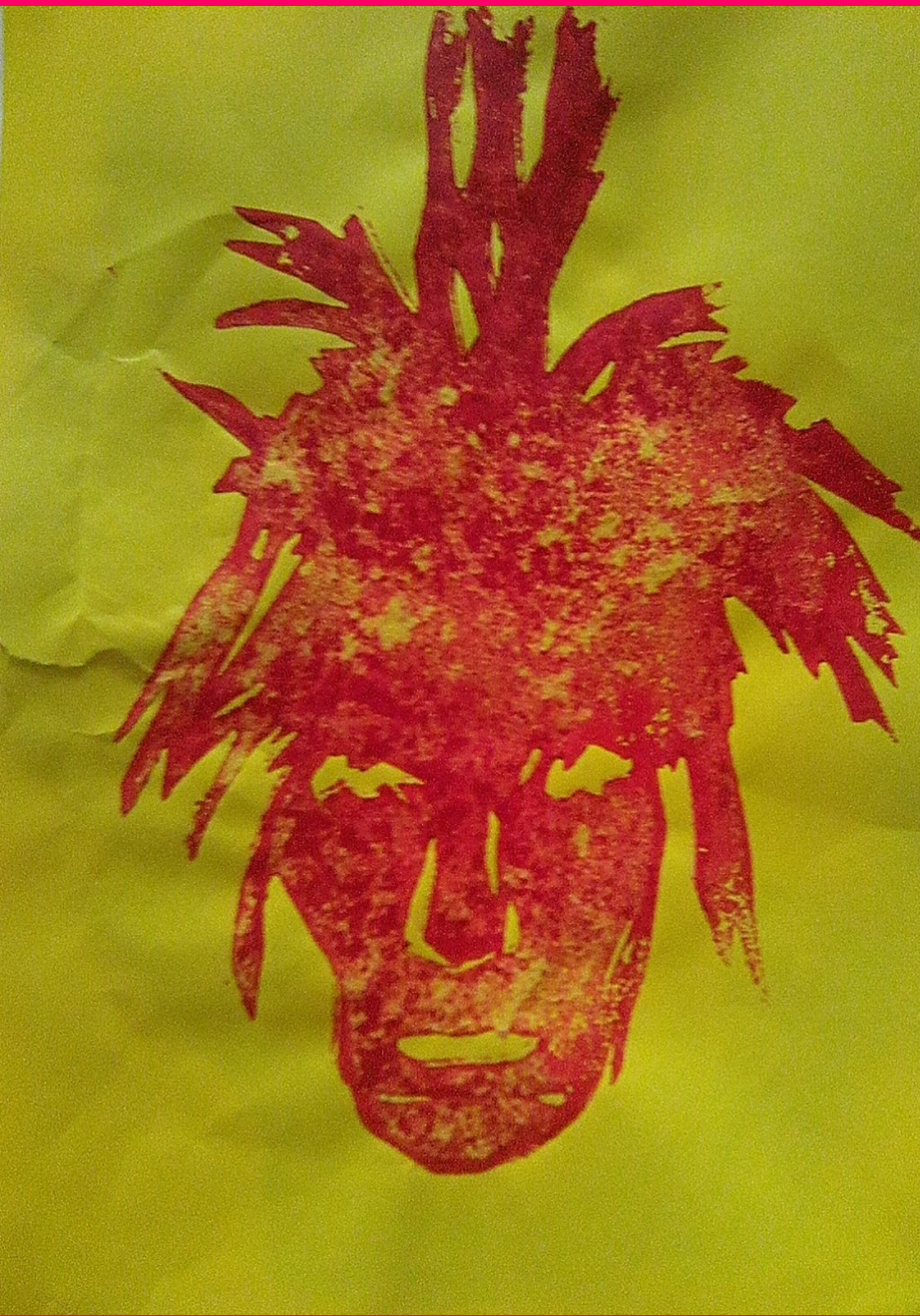
- Každý tisk číslo
- Opakování stejných obrázků
- Kombinování barev – více sít
- Pracoval s fotografií

The Factory

- Ateliér– scházelo se zde mnoho umělců.
- Warhol zde natočil několik desítek svých filmů a mimo jiné zde zkoušela i skupina The Velvet Underground. Jedna ze zkoušek této skupiny byla rovněž natočena a vznikl z ní film *The Velvet Underground and Nico: A Symphony of Sound*.

Tvořil ze svých fotografií nebo z
novinových fotografií:

<https://www.youtube.com/watch?v=O6rtCr2Coeo>
Warhol

- <https://www.youtube.com/watch?v=ZW87QICWaE> - Basquiat
- 39:48
- 1:21

Ronald Brooks Kitaj (1932 – 2007)

Byl jednou z klíčových postav **britského pop artu**, přesto, že se narodil v USA.

Vytvářel především **figurativní obrazy**, které zachycoval v jasných překrývajících se barvách, jež někdy navozovaly **pocit koláže**.

Byl ve své době považován za jednoho z nejlepších kreslířů světa.

- Kitaj na svých plátnech často vytvářel vize krutého světa, ve kterém povětšinou vítězila příroda.
- V jeho dílech se zobrazovala široká škála literárních a uměleckých náznaků a mnohdy také tematika holocaustu.
- Kitaj byl ve své tvorbě rovněž velmi fascinován Franzem Kafkou, v jehož spisech hledal inspiraci pro své obrazy naplněné samotou, tajemnem a meditacemi.

Notre Dame de Paris 1984

- Demontáž
červeného
stanu 1963

V roce 1989 Kitaj vydal knihu *First Diasporist Manifesto*, ve které se **zabýval svým židovským původem**, odcizením od svého náboženství a vlivem těchto pocitů na jeho umění. Sám sebe také nazval **bludným Židem**, který stále hledá místo, kde by našel klid a kam by plně náležel.

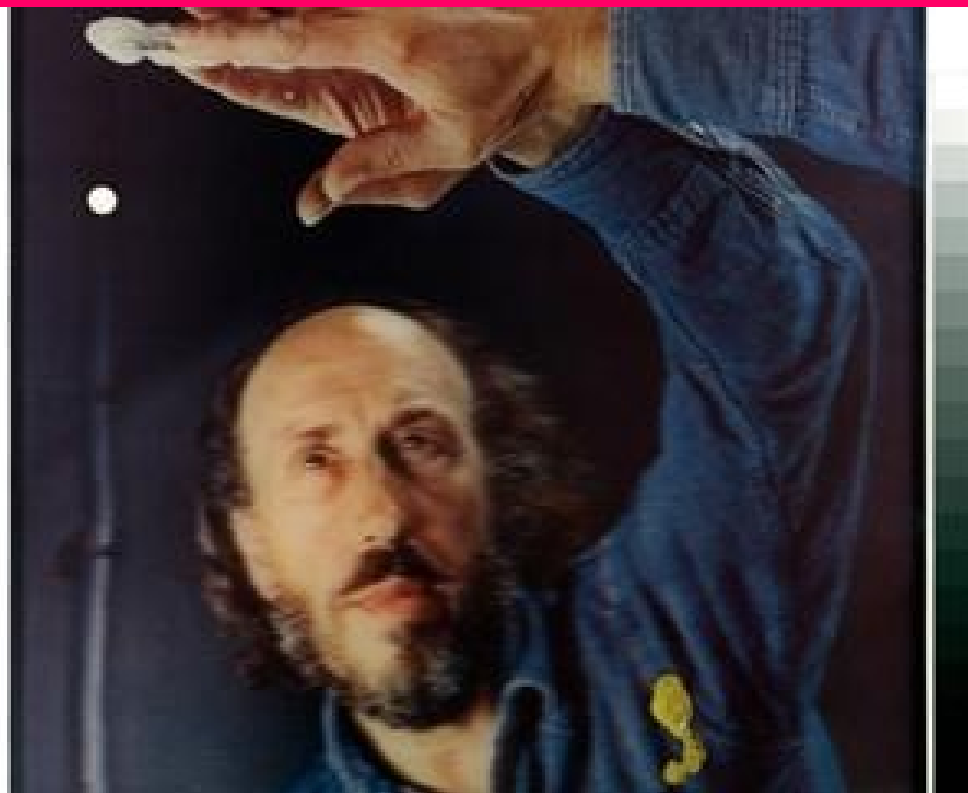
V roce 1994 se v Tate Gallery v Londýně konala velká Kitajova retrospektiva, která se však setkala s velmi negativními ohlasy anglických kritiků. Krátce po zveřejnění těchto nemilosrdných kritiků náhle ve věku čtyřiceti sedmi let zemřela na mozkové aneurysma Kitajova druhá manželka Sandra Fisherová, za jejíž smrt Kitaj následně vinil kritiky. Výstava byla poté přemístěna do Metropolitan Museum of Art v New Yorku a poté do Los Angeles, kde byla přijata nadšeně.

V roce 1997 se Kitaj kvůli nepříjemnému prostředí vytvořeném tiskem v Británii rozhodl přestěhovat do Los Angeles.

Richard Hamilton (1922 - 2011)

- Hamilton považovaný za britského Andyho Warhola se narodil v roce 1922 v Londýně.

Velký úspěch mu přinesla v polovině 50. let koláž **Co vlastně dělá naše příbytky tak odlišnými a tak sympatickými?**

Vytvořená k výstavě **Tohle je zítřek** 1956 v Londýně. sestavená ze snímků pořízených hlavně z amerických časopisů a reklam.

Ironizuje v ní charakteristické rysy spotřební společnosti

Dílo prozrazuje 3 skutečnosti

- Směs fascinace a ironie k symbolům amerického konzumu.
- Význam koláže – jako média pop artového umění (pokračování kubistického, dadaistického i surrealistického procesu)
- Inteligenci a rafinovanost ve tvorbě plné náznaků a dvojzvyčnosti.

- Mezi Hamiltonovy nejslavnější práce patří portrét britského expremiéra Tonyho Blaira jako kovboje a přebal desky White Album skupiny The Beatles.

David Hockney (1937 -)

- Studoval na *Royal College of Art* v Londýně, kde se seznámil s RB Kitajem.
- Setkání mělo na jeho kariéru rozhodující vliv – Kitaj ho přesvědčil, aby se nevěnoval abstraktnímu umění, ale pop artu, který si Hockney osvojil dokonale.
- Návštěva New Yorku – seznámení s Warholem.

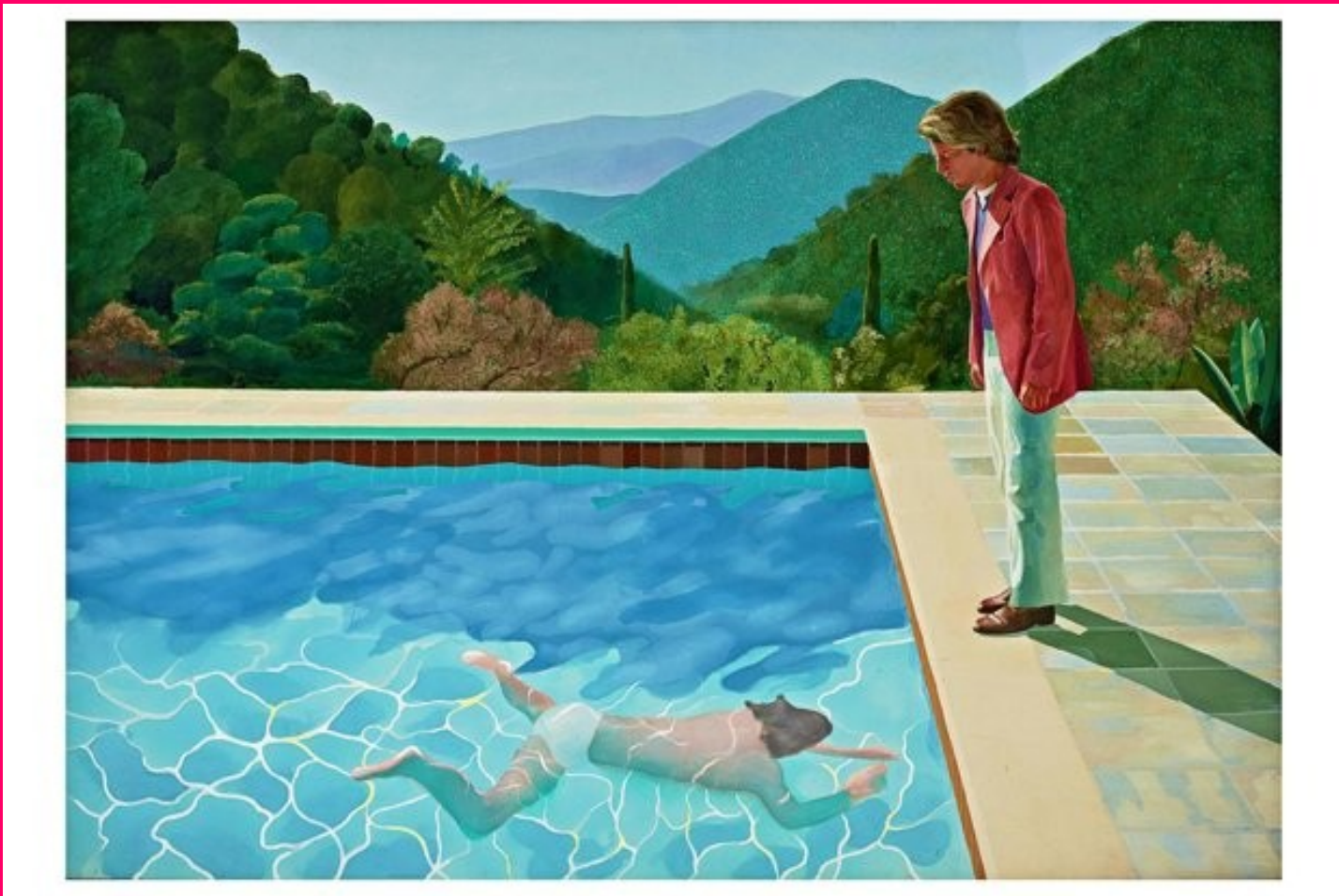

Hockneyho cesta do Kalifornie

- Los Angeles ho ihned zaujalo, a tak se rozhodl koupit si dům v Santa Monice. Jeho tvorba z této doby byla inspirována bohatstvím a blahobytem barevné Kalifornie, proslavily ho především jeho série plaveckých bazénů a zavlažovačů na trávu

Bazén s dvěma figurami 1967

- Koncem roku 1965 se Hockney opět vydal do Ameriky, tentokrát aby vyučoval na **University of Colorado** v Boulderu. Poté odjel za svými přáteli do Kalifornie.
- V únoru 1974 vyšel o Hockneyovi biografický **film A Bigger Splash**, který natočil režisér Jack Hazan. Film podrobně popisoval Hockneyův homosexuální vztah.

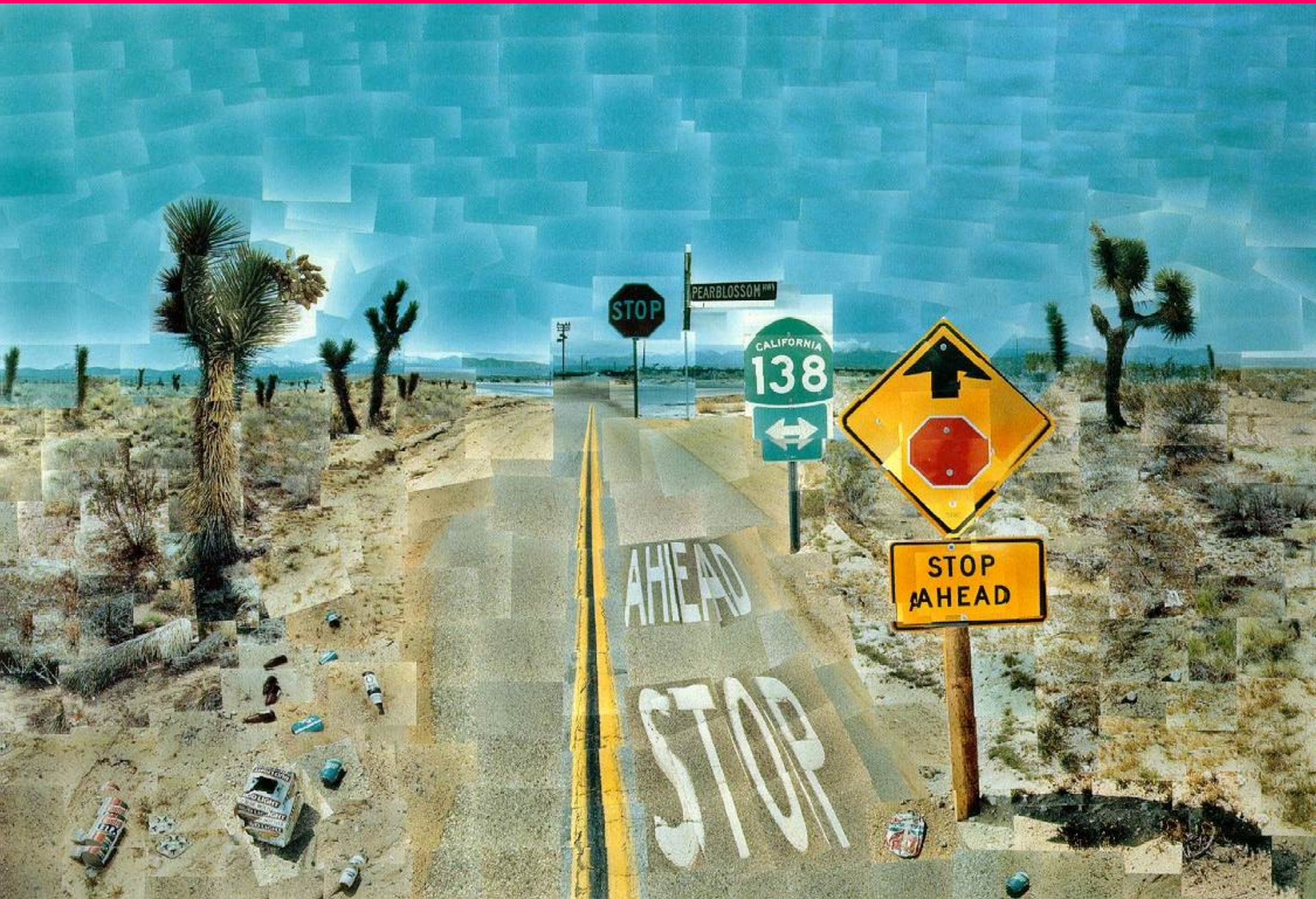
The Bigger Splash, 1967

- Zajímavým prvkem v Hockneyově umění byly tzv. **Joiners**,
- vytvářel je v rozmezí let 1970 až 1986.
- Jednalo se o **jakési fotomontáže**, kdy Hockney se svým polaroidem **fotografoval jeden subjekt z více úhlů** a vzniklé fotografie pak slepoval dohromady.
- Vytvářel tímto jakési **kubistické fotografie**, kterými byl jednu dobu natolik zaujatý, že téměř přestal malovat a věnoval se pouze fotografování.

Hlavní silnice v Pearblossom 1986

Hockney žije a tvoří už od roku 1978 ve svém ateliéru v Hollywood Hills poblíž Los Angeles. Často maluje také ve svém malém domku v Malibu.

Keith Haring (1958 – 2013)

- Jednu z největších postav kulturního kypění New Yorku 80. let zabil AIDS. Ale postavičky Keitha Haringa přežily.
- Haringovi byli klasická americká rodina z maloměsta. Dům, auto a čtyři děti. Tři dívky a syn Keith. Odmalička byl jiný než oni. "Pamatuju si, jak jsme jeli na dovolenou někam k moři do New Jersey a jak jsme potkávali hippíky a stopaře," vyprávěl po letech. "Máma, holky a já s tátou, oba ostříhaní na ježka. Cítil jsem se jako nepřítel, jako někdo, kdo je na špatné straně zákopu."

- Narodil se v roce 1958 a šedesátá léta prožil u televize.
- Kreslil od malička, protože kreslením komiksů se živil i Haring senior poté, co svlékl uniformu. Syn měl talent, ale ani v tomhle nechtěl jít v otcových stopách. K tomu, aby šel studovat na střední uměleckou školu, ho rodiče i učitelé museli přemlouvat.
- Keith brzy došel k názoru, že pravdu měl spíše on. Jakmile zjistil, oč jde, nijak netoužil stát se kreslířem ani výtvarným grafikem.

- Ze školy utekl.
- Získal místo v pittsburském Centru umění. Byl údržbářem. Bílil zdi, po výstavách sádroval díry po obrazech.
- Aby si tu práci udělal zajímavější, maloval na zdi, teprve pak je celé natřel. Řediteli se to kupodivu líbilo. "Když někdo zrušil výstavu a najednou byl volný sál, nabídl mi, abych tam udělal výstavu vlastních graffiti. Rozumíte, pro mě to byla ohromná věc: bylo mi devatenáct a vystavoval jsem na nejlepším místě, jaké bylo v Pittsburghu k mání."

- Keith Haring si například všiml, že v metru jsou prázdné černé reklamní plochy. Vyběhl do papírnictví, koupil bílé křídly a začal na černé plochy kreslit. Jednoduché figurky dětí, pejsky, létající talíře, všechno, co pochytil z otcových komiksů a filmů Walta Disneyho.
- Lidem se to líbilo.

- http://xman.idnes.cz/foto.aspx?r=xman-styl&c=A130408_121947_xman-styl_fro&foto=FRO4a6370_profimedia_0015785406.jpg